

lili, ki so se sčasoma s Skiti sprijaznili. Zmiraj več Gerkov se je odsihmal v gostoljubno deželo preseljevalo, tako, da se je sčasoma ustanovilo majhno pa zavolj trgovine in bark, ki jih je imelo, mogočno bosporniško kraljestvo, katero so skozi 300 let vladali domači kralji, dokler ni njih poslednji kralj zavolj vedno večje sile Sarmatov te dežele prostovoljno odstopil mogočnemu Midridatu, kralju iz Ponta. Ta si podverže tudi vse druge gerške naselitve in prežene Skite iz Kersonesa. Pozneje so bili Rimci gospodarji, za njimi Alani, divji Goti in Huni, Kazari, Pečenegi in Kumani.

Vse te ljudstva so bile pa le predniki Tatarov, ki so si prvi tu stanovitno oblast prisvojili in so še zdaj večina današnjih stanovavcov. Živelii so v miru z drugimi stanovavci in imeli so vladarje, katerim so kani rekli. Leta 1180 so po mirni pogodbi in v brambo kupčije Genuzom prepustili mesto Teodozijo, ki se je odsihmal imenovalo Kafa. Junaško so se postavili Benečanom v bran, ki so jim zavidvali bogato trgovino, in so vse njih napade serčno odbijali.

Al sedaj so privreli Turki (Osmani) nad te kraje, si podvergli kane, in leta 1475 pod svojo oblast spravili Kafo, pozneje pa so si prisvojili tudi vse druge genuške mesta.

Tako je prišel Krim v pest Turkom, — ali v vojski 1736 je udaril grof Münnich z 100.000 Rusi nad Krim; z naskokom se polastivši Perekopa je privihral do Simforopolja, pa silna vročina ga je tabart pregnala. Drugo leto pride spet in napade Perekop, al spet ni nič opravil. Še le leta 1771 je knez Dolgoruki vzel Krim in si podvergel kane; od tod priimek njegov „krimski“.

Poslednji kan Sahim Gerai se je izmuznil popolnoma iz oblasti turške in se podal v varstvo rusovske cesarice Katarine II., tako, da je sultan turški v pogodbi Kučuk-Kainarčki leta 1774 spoznal samostojnost od naroda samega slobodno voljenih kanov. Al novi razpori, ki jih je podpihovala turška porta, so nagnale Sahima, da je leta 1783 Krim popolnoma odstopil Rusii. Sahima so s priliznjeno besedo privabili v Carigrad; ko pa tje pride, so mu podali vervico, da se je mogel zadaviti. Potemkin pa, ki je cesarici rusovski dopovedati znal, da si je pridobil v vsem tem velike zasluge za Krim (Taurijo), je v zahvalo prejel priimek „Potemkin tauriški“.

Od tega časa je Krim velikovažen oddelek rusovskega carstva.

Kratka ta povestnica kaže različno mešanico stanovavcov, ki tu bivajo, — kaže pa tudi, kako teško se dá ta polotok braniti zoper napade sovražnikov.

(Konec sledi.)

Kratkočasno berilo.

Zajterk.

(Obraz iz vojaškega življenja.)

Bilo je leta 1814. Napoleon, ob svojem času nepremagljiv vojskovodja, pred katerim se je cela Europa tresla, je bil pobral svoje kopita; združene evropske armade so ga bile vgnale, kakor Slovenec pravi „v kozji rog“ in tirale ga čez francoske meje do glavnega mesta Pariza. Francija, mogočno cesarstvo, se je skercila zopet na svoje stare meje, in pomirje, po katerem je cela Europa hrepenela, je bilo storjeno. Začeli so tedaj posamezni polki združenih armad zopet zapuščati Francosko in se povračevati na svoj dom.

Tako vidimo neko jutro polk A. C. R. marširati že blizo francoske meje po prav prijetni planjavi. Juterno solnce je rajskolepo s svojimi žarki zlatilo prijazno okolico, in po izgledu veselih ptic, ki so žvergolele Stvarniku prijetno juterno pesem, so tudi vojaki, čeravno še

na ptuji zemlji, polno veselja prepevali domače pesmice. In zakaj bi ne? saj je bilo mnogo terpljenja in nevarnost srečno prestano, in kar je bilo čez vse, bili so s slednjim korakom bližej svoji dragi domovini. Tri mlade častnike D., M., P., ktere že delj časa kakor priserene in zveste prijatle, pa tudi kakor hrabre junake poznamo, katerih ojstre meče so v marsikaki bitvi Francozi nemilo okusili, tudi danes nahajamo v verstah omenjenega polka, jahajoče berzne konjiče.

Skoraj celo preteklo noč v spolnovanju svojih službenih dolžnost na nogah, se ni bilo čuditi, da so njih želodci pričeli precej ostro tirjati svoje pravice. Al do postaje je bilo še precej dalječ, ob cesti tudi nobene hiše; le kakih pet sto korakov od ceste je stal samotni pa čedno zidan mlin. „Kaj“ — reče častnik D. svojima tovaršema — „ko bi si tamle v mlinu zajterka poiskali?“ „Hajdi“ — odgovorita tovarša — „kake pol ure se prav lahko pomudimo, in če potem konjiče kolčikaj poženemo, dotečemo še prav lahko polk pred dohodom na postajo“. Rečeno storjeno. Naši častniki nalašč nekoliko konje pridržujejo in zadaj ostajajo, in ko se polk okoli nekega gojzdiča okrene, spodbodejo oni svoje berzne konjiče, in jo vlijejo, kakor po zraku, proti mlinu.

Med vratmi dvorišča stoječi mlinar, mlad čverst mož, pozdravi prihajoče častnike po omikani šegi izobraženega Francoza, in na njih vprašanje in prošnjo: je li bi mogli tu za plačilo kaj zajterka dobiti? jim prijazno odgovori: „Da! kar koli zapoveste, častni gospodje! kave ali čokolade, ali, če hočete, vam urno zakoljemo in pripravimo tudi par pišancov?“ „Prijatelj! — mu odgovorijo s konj stopivši — nam se naprej mudí; dajte nam, kar se nar urnejši pripraviti zamore.“ „Že prav“ — prijazno mlinar odgovori — „zajterk bo urno pripravljen; tudi za vaše konjiče, ki se zlo trudni in lačni viditi, bomo poskerbeli“. In v tem pokliče čez dvorišče gredočega hlapca, kteremu častniki konje s prošnjo izročijo, naj jim jermenje nekoliko odjenja in jih na dvorišču kam priveže.

Zdaj mlinar svoje goste z besedami: „prosim gospodje, ako Vam je drago, potrudite se z manoj“ pelje v vežo in tu po lepih širokih stopnicah v zgornjo hišo v lepo pospravljeno sobo. Tu predstavi z besedami: „ti gospodje so poterkali na vrata naše gostoljubnosti, želječi kaj zajterka dobiti“ naše častnike svoji mladi zali ženki, ki je, z ljubeznjivim pervorojenim detetom na ročju, prijazno do vrat častnikom nasprot prihitela, pozdravljajoča jih z prijaznim „dobro došli!“ — Urno je hotla zdaj dete v lepo, snažno opravljeno zibelko položiti in hiteti v kuhinjo; al mlinar jo prijazno zaverne: „Ne trudi se, ljuba moja, kavo bo dekla že sama lahka pripravila, ker mora še urno stopiti po dobre smetane v vas; ostani ti le tu pri gospodih, da jim dolgčas ne bo; in da ložej kave pričakajo, hočem prinesiti med tim kapljico dobrega domačega vina in plečeta za prigriz“.

In s tim odide. Naši gosti se niso mogli prečuditi, najti tu na samoti tako omikane in prijazne ljudi, al — saj bili so še na francoski zemlji, v tako imenovani domovini naj večje svetne izobraženosti in omike. — Precej dolgo jim je bilo sicer treba čakati obljubljenega vina in plečeta; s toliko večjo slo so se pa potem naši častniki gostili in pili na zdravje mlinarice in vse hiše.

Mlinar, kakor se je čutilo, je mogel imeti posebne opravila odzunaj opravljati, ker je bil, kakor hitro je vino prinesel in ga poln prijaznosti na mizo postavil, sopet sobo berž zapustil. Toliko več si je pa mlinarica prizadevala, častnikom po mogočnosti dobro postreči; pridno jim je tudi kozarce nalivala in jih pripravila tako v prav dobro voljo.

Zvediti, kako so tudi konji preskerbljeni, gré zdaj eden oficirjev P. doli na dvorišče. Doli pridši najde nekoliko ljudi, ktere je bila, kakor se je vidilo, menda ra-

dovednost sem privabila. Konj sicer tu ni bilo nikjer privezanih, kakor so poprej prosili, najde jih vendar kmali v bližnji prostorni in snažni štali. Predložilo se jim je bilo dobrega sená, ktero je, kakor se je vidilo, konjičem prav dobro teknilo; bili so pa tudi razsedljani. To se mu je čudno zdelo. „Hm“, si misli. „to je bilo pač nepotrebno, pa, dobri ljudje so skerbili tudi za živino. (Konec sledí.)

Novičar iz austrijskih krajev.

Iz Celja. V ponedeljk 4. septembra bil je tukej zbor štajarskega gojzdnarskega društva. Snidilo se je bilo blizo 15 zbornikov. Pričela se je seja v dvorani tukajšnega gimnazija ob osmih dopoldne. Po nagovoru društvenega gospoda vodja, barona Mandel-a, se je začelo pomenkovanje o mnogih važnih rečéh, gospodarstvo gojzdno zadevajočih, kakor je prej v programu napovedano bilo. Prav zanimivi so bili ti pogovori, ker so zvedeni možje skušnje svoje o gojzdnarstvu razodevali. Pričujočih je bilo pa tudi več drugih poslušavcov, ki so pazljivo sledili njih pretresovanju.

V torek 5. septembra so se nekteri gospodje družbeniki podali na Pohorje, gledat stan ondotnih gojzdov. Teh je sicer že veliko posekanih, vendar si prizadevajo previdni možje, goličave in kerčevine znovega pogojzdití.

J. Š.

Iz Kočevja 5. sept. K. Na Jarnejevo se je veršila *) šolska poskušnja v Koprivniku. Otrok je bilo okoli 150, ki so zlasti v katekizmu bili prav dobro poučeni. Na sveršetku učitelj vzemši gosle v roke zapoje z otroci pesmice tri in cesarsko na zadnje tako mično, da kaj takega še nismo slišali bili. Gotovo je ni tehan-tije na Krajskem, ki bi se s kočevsko ozir šol takmati smela. Gosp. Mihael Wolf, tehan, se neumorno kini povzdigniti svoje zemljake do une zobraženosti stopnje, ki jim je pri tergovini po svetu neobhodno potrebna. Po njegovi prizadevi ne bo kmali nobene lokalije, da ne bi šole imela. — Šole na novo ustanovljene so: v Logu, pri Fari (v Kostelu), na Banjiloki in tri normalni razredi v Kočevskem mestu.

Kar je pa še posebne hvale vredno, je to, da ga ni tako gerdega vremena, ki bi gori hvaljenega nadzornika zadržalo od obiskave šol po svojem okolišu o času preskušenj; tudi vé njegova ljubezen do svojega ljudstva pri ti priči tako živo popisavati korist šolsko, da se morajo kamnite serca mečiti. — Bog ga živi Kočevarom v prid in šolskim nadzornikom v podbudljivi izgled še mnogaja leta!

Novičar iz mnogih krajev.

Kakor se sliši, se posvetuje c. k. ministerstvo: ali bi ne bilo bolje za ljudstvo, če bi se ne tarifirala cena kruha. Tarifa za kruh je le v našem cesarstvu, na Francoskem, v Belgii, Holandii, Sardinii, na Parskem, Virtemberskem, Neapolitanskem in Poljskem, — na Angleškem, Švedskem, Danskem, Španjskem, Portugaljskem, Pruskem in mnogih drugih deželah se ne prodaja kruh po ustanovljeni tarifi. Kjer je kupčija prosta, si prizadeva vsak, da po nižji ceni ali večjem blagu vabi kupce k sebi. — Sliši se, da misli c. k. ministerstvo več zdravnikov poslati v take dežele, kjer zdaj kolero imajo, da pozvejo sedanji značaj te bolezni. — Na Laškem se je pridelalo veliko rajža. — 1. dan t. m. je prišel odgovor rusovskega cara na Dunaj, v katerem je naravnost zaverigel vse 4 terjatve francosko-angleške vlade, pa tudi novih predlogov ni ponudil; le če se pomirje sklene, se hoče spustiti v nove po-

*) Pri Belih Krajncih in Horvatih se skoro vse verši: maša, pridiga itd.

godbe; v tem odgovoru ponavlja car, da „bo spraznil podonavske knežii in da nikdar ni mislil razrušiti Turčije; kar koli je dosihmal austrijska vlada želela, je storil zvesto; naj prevdari ona še enkrat njegove nasvete za mirno spravo“. Ko se je zvedil odgovor ta na Dunaji, je poklical cesar naš svoje ministre v posvet, in tu je bilo nek sklenjeno: čeravno je rusovski car zaverigel francosko-angleške terjatve, ki jih je podpirala tudi austrijska vlada, ne bo zovoljo tega vojske z Rusom. Iz Petrograda se sliši, da od tistega časa, ko se je zvedilo, da je car Nikolaj zaverigel tirjatve sovražnikov, se je iznova ponovila nadušba za vojsko; čele zimo dosežemo — pravijo — bo prihodnjo spomlad z novo močjo pripravljena rusovska armada za vojsko; tudi terdno upajo, da prijaznost francoske in angleške vlade ne bo dolgo terpela; austrijske in pruske vlade pa še niso izbrisali iz verate svojih stanovitnih prijatlov. — Zdaj se rusovska armada pripravlja na brambo Besarabije, ker se je zvedilo, da je cesar Napoleon poterdil ta napad. Omer-paša gré s svojo armado: 60.000 pešci, 24.000 konjiki in 120 topovi čez Jalomico naprej do reke Buseu, kjer bo njegovo glavno stanišče. — Iz Moldave in Valahije je prepovedal Omer-paša izvožnjo žita; na prošnjo austrijskih žitnih kupcov pa je dovolil, da smejo en mesec ječmen, skozi 2½ mesca pšenico, koruzopa skoz 6 mescev vùn voziti. Izvožnja žita iz Ruskega in Poljskega je rusovska vlada popolnoma prepovedala. — 27. augusta je austrijska vlada stopila na zemljo Valahije, kjer že 120 let nobenega austrijskega vojaka ni bilo. — Napad zedinjene armade na Krim in Sevastopolj je zdaj gotov, ker ga je poveljnik francozovske armade St. Arnaud v razglasu 25. augusta sam oklical; 3000 topov tirajo tje. — Armada izhodnjega morja se je od Bomarsunda naprej podala proti Helsingforsu. — Cesar Napoleon komandira armado, ki je v taborišču pri Boulogni za vojaške vaje zbrana; obiskal ga je ondi kralj belgiški, vojvoda brabantki, kralj portugaljski, in zdej je prišel tudi princ Albert, mož angleške kraljice. — Mati španjske kraljice je pod varstvom armade srečno došla v Portugal. Serdito ljudstvo potolažiti, je tisti dan ministerstvo razglasilo, da onatoko dolgo ne bo nobene plače (penzije) dobila in da tudi njeno drugo premoženje ostane sekvestrirano tako dolgo, dokler ne bo deržavni zbor o vsem tem razsodil. — Zavolj izverstnih vojskinih potreb je knez serbski izpisal izverstni davek: en zlat (cekin) namreč za vsacega davku podverženega človeka.

Konjiček.

Moravska.

Ko bi jaz vedla
Čigav je konjiček,
Njemu našela
Bi travce zelene.

Ko bi jaz vedla
Da konjiček je Jankov,
Dala podkovec
Sreberne pribit' mu.

Ko bi jaz vedla
Da mili ga jaha,
Bi mu našela
Zelenega graha.

C.

Popravek. V poslednjem listu na str. 284. „iz Dobrove“ namesti »tamošnja šola viditi vse“, beri »tamošnja šola. Viditi vse« itd.

Stan kursa na Dunaji 6. septembra 1854.

Obligacije	5 %	85 fl.	Esterhaz. srečke po 40 fl.	85 ¼ fl.
deržavnega	4 ½ %	74 ½ fl.	Windišgrac. „ „	20 „ 29 ¼ fl.
dolga	4 %	66 ¼ fl.	Waldstein. „ „	20 „ 29 „
	3 %	51 ½ fl.	Keglevičeve „ „	10 „ 10 ½ fl.
	2 ½ %	41 ½ fl.	Cesarski cekini.	5 fl. 32
Oblig. 5% od leta 1851 B		95 ½ fl.	Napoleondor (20 frankov)	9 fl. 18
Oblig. zemljiš. odkupa 5%		78 „	Suverendor	16 fl. 18
Zajemi od leta 1834 . . .		124 „	Pruski Fridrihsdor . . .	9 fl. 52
„ „ 1839 . . .		133 „	Nadavk (agio) srebra:	
„ „ 1854 . . .		94 7/8 fl.	na 100 fl.	19 ¼ fl.

pogostoma kozaki zagledajo, ki menda pazijo na sovražne barke, da vidijo: ali se bližajo ali ne, in to naznanjajo v Sevastopolj.

Sevastopolj je kraj, kamor se zdej oči vsega sveta obračajo, in je vsak radoveden: jeli bo ta težavna in draga terdnjava v stanu, se ubraniti napadu. Kjer je zdej Sevastopolj, je bil nekdanj tatarski kraj Ahliar. V letu 1786 je ukazala cesarica Katarina II. utrditi ta kraj, ki mu je dala ime Sevastopolj (to je, mesto Sevastosa, — ime Sevastos pomeni to, kar Augustus ali Svitli); enako ime je že poprej imelo več krajev v Kolhi, Cicilii in Armenii, ki jih je Pompej Veliki sozidal.

Sedanji Sevastopolj leži na južni strani nekega čez miljo dolgega zaliva na skalovji, ki je čez 240 čevljev visoko, — Sevastopolju nasproti ležeči breg pa je že višji in sternejši. Na to vižo je mesto tako v zatičini skrito, da se od nobene strani ne vidi nič od njega, še naj višji konci barkinih jamborov ne. Spred na zemeljnem koncu leži v letu 1787 od cesarice Katarine II. sozidana hiša, za to hišo stoji admiralno poslopje, orožnica in hiša opravištva — dalje gori se pride še le v mesto. Luka sevastopoljska obstoji iz poglavnega zatoka, ki vznotraj do iztoka Černaje Rečke ožja prihaja; vhod v luko, izzačetka še 10 do 11 sežnjev globok, prihaja zmiraj plitvisi tako, da je pri vasi Ahliaru le 3 sežnje globok; voda v luki nima ne skalovja ne posebnih globin; le pri Severni Kozi je majhna skaljica. Berž spred pri vhodu stojite dve močne baterii, ki z zemeljne končine molite svoje ognjene žrela v luko, — vse druge baterije so bolj znotraj na glavnem zatoku. Na izhodni strani mesta je še bolj noter postaja za ladije vsake sorte, in verh vsega tega je mala luka, v kateri barke brez jader varno stojé. Na veliko veliko družih krajih sem ter tje je postavljeno na terdnjavah mnogo baterij.

Po vsi luki piše naj raji merzli podsonček, ki pa na večer odjenja drugim vetrovom suhe zemlje. Naj večja nadloga brodovju je ladijni červ (teredo navalis), ki pregloje čisto vse barke, ki niso okovane s kotlovino (bakrom). Pravijo, da ta merčes se je še le v poznejših letih iz Indije tu vgnjezdil, ker starodavni pisatelji Strabo, Plin in drugi, ki so v svojih popisih zlo natanjčni bili, nič ne omenijo od tega červa.

Kratkočasno berilo.

Zajterk.

(Konec.)

V sobo k tovaršema nazaj dospevši oficir ne najde od obljubljenega kave še nobenega sledú, dasiravno je bilo pol ure že skoraj preteklo in se našim gostom čas približaval, odriniti od tod. Na urnost svojih konjičev se zanašaje vendar še nekoliko posedijo, tolikoveč, ker jih je mlinarica v njih mislih poterdovala, da kava mera vsaki čas gotova biti.

Neizrekljivo krasno okolico ogledovat, stopi zdaj častnik M. k odpertemu oknu, — al kaj zagleda na dvorišču? Bled kakor prazna ruta se oberne po sobi, kričaje: „tovarša! izdani smo, — glejta! kaj kaj se na dvorišču godí“. Doli je bilo vse polno kmetov, oboroženih s puškami, vilami in kosami, žugajočih s pestmi proti odpertemu oknu. V sredi med njimi se je sukal — mlinar; al ne potolažiti je skušal on razserdeno množico, ampak kakor mogočen zapovednik je delil izdajavec tu svoje povelja. — Pač so zdaj spoznali svojo nepremišljenost, da na ptuji zemlji, kjer je zastran še vedne vdanosti do Napoleona ptujo armado, ki je Francosko le s svojo veliko močjo v berzdah deržala, vse pisano gledalo, so se take dalječ oddaljili od svojega polka, al to premišljevat je bilo zdaj prepozno. Treba je bilo kaj družega duhtati, ker dober svét je bil drag.

Hinavska prijaznost in izdajstvo mlinarja jih strašno razserdi; vedili so scer, da proti toliki množici se braniti in uiti, je cló nemogoče; al terdno sklenejo, pustiti življenje svoje le po naj dražejji ceni in braniti ga do zadnje kaplje kervi. Urno pripašajo svoje odpasane ostre sablice, in tako hočejo pričakati napada. Al pripravní čas za to se še ni bil približal. Mlinarica, ki je začudeno pogledovala, kaj se godí, in kakor se je čutilo, od unanje nevihte nič vedila ni, je bila še v sobi. Njo z detetom vunkaj dobiti, je bila zdaj glavna skerb mlinarja, toraj z nekim peklenkim posmehovanjem stopi med vrata, pomigajoč ji s perstom k sebi. „Ne za stopaj se ne bo ganila žena tvoja od nas!“ zagromí s potegojeno sabljo pred mlinarja stopivši častnik D., „vedi, gerdi izdajavec, da življenje žene tvoje in otroka tvojega je privezano na življenje naše, in popred kakor se nam en las izpuli, boš vidil obadva merliča pred seboj. Ako ne odpraviš urno urno zbrane derhali od tod, in nam ne dopelješ naseljenih konj pred vežne vrata, si ti sam v malo trenutkih umorivec lastne žene in otroka“. — Kakor strelja iz jasnega obnebja presunejo mlinarja gromče besede te. Morebiti bi si bil še kaj spremišljeval, al pri poslednjih besedah tudi njegova tovarša potegneta sablji. Oficir M. vzame trepajoči mlinarici otroka iz naročja, in P. se tesno vstopi k nji, ktera straha vsa plaha kar besedice ziniti ne more“. Urno dopolni moje povelje“, zagromí še enkrat D. nad mlinarjem, ki zdaj skerbno vrata izbe za sabo zaklene, in se vès plašan in bled zmuza po stopnicah na dvorišče k razserdeni množici, ki je enako kervoločnim volkovom čakala smertnega plena. —

Vès prepaden straha stopi mlinar med množico, in jo prelepo začne pogovarjati in tolažiti, razjasnujoč ji, kaka nevarnost pretí njegovi ženi in njegovemu otroku. Al kmetje vsi serditi začno z zobmi škripati in preklinjati, in če bi ne bila mlinarja vsa sosesčina tako obrajtala, bi bil pred ko ne mogel z ženo in otrokom vred žalostno smert storiti. Terpelo je še tako precej dolgo, preden je z raznimi obljubami očistil mlinar dvorišče razserdenih gostov.

Zdaj gresta na njegovo povelje dva čversta hlapca na stražo pred dvoriščine vrata, tretji pak pripelje naseljene konje pred vežo. — Vès trepeči gre mlinar zdaj to vojakom naznaniti. Oficir D., gledajoč skoz okno izpolnovanje svojega povelja, in vidši, da je vse v redu, gré zdaj z mlinarjem prvi, — oficir M. z otrokom v naročji v sredi, in oficir P. z mlinarico poslednje: vsi trije gole sablje v rokah, po stopnicah na dvorišče. Tu se vsede D. narpoprej na konja in reče mlinarju: „ker je naše življenje morebiti še vedno v nevarnosti, nas bosta en čas spremila ti in tvoje dete“ — in pri tih besedah migne svojemu tovaršu, da mu otroka na konja podá. „Tam, kjer se pot z veliko cesto sklepa, dobiš zopet svojega otroka nazaj“ — reče dalje častnik D. — vendar glej, da urne za nami stopaš, ker polagoma laziti nam čas ne dopušča“. Pri tih besedah se še una dva oficirja na konja vsedeta. Milo zdaj mlinarica zajoka. „Ne jokaj se, kmalo boš dete svoje zopet vidila“, reče eden vojakov — in ni jih bilo več na dvorišču.

Straha poln je koračil mlinar za urno jahajočimi častniki, tolikoveč, ker je od deleč nove trume kmetov vidil se bližati; vendar srečno do ceste dospejo, kjer vsemu vpehanemu mlinarju oficir otroka podá z besedami: „Sprejmi svojega otroka, in kadar doraste, uči ga bolj gostoljubnega in resničnega biti, kakor si sam!“

Urno zdaj konje spodbodejo in zdirjajo po cesti. V bližnjem gojzdu so jim sicer ene kroglice žvižgale okoli ušes, ktere so v germovju poleg ceste skriti kmetje, kakor k slovesu, za njimi pošiljali, al srečno so odšli tudi ti nevarnosti in vsi vpehani detekli polk, ko se je

ravno na postaji vstopal v red in so bobnarji ropotali k molitvi. Če še nikoli, jim je danes šla molitev gotovo iz serca, — al od njih dogodbe očitno govoriti, se jim ni zdelo varno. Čez dolgo potem še le se je zvedilo v polku, kako je bil tem trem gostom napravil francoski mlinar „zajterk“.

Jos. Levičnik.

Novičar iz austrijskih krajev.

Iz Vodice na Gorenškem. Povejte svetu, drage Novice! ki že od nekdaj se verlo poganjate za domače šole, da tudi Vodičani nismo več zadnji na Krajskem. Šola, katero sta g. Mihael Peternel, bivši, in g. Jožef Marešič, sedanji kaplan v Vodicih privatno učila, je po velikem trudu gosp. fajmoštra Valentina Bergant-a lani v javno ljudsko šolo se prerodila, za katero je bil po višji šolski oblasti gosp. Janez Epih učitelj postavljen.

Le eno leto terpi javna šola v Vodicih, — pa kako veselo že razcvetuje! Pri očitni skušnji prvega šolskega leta so učenci in učenke keršanski nauk, zgodbe sv. pisma in sv. evangeli tako mično in brihtno razlagali, da se je očitno vidilo, da gosp. katehet Marešič so otrokom verske in djanske resnice božje v glavo in serce lepo vtisnili. Pa tudi brali so otroci tako gladko, in računili iz glave in na tabli tako urno, da so vsi poslušavci prav zadovoljni bili, ki so tudi lepopisje z veseljem ogledovali. Ako g. učitelj v svoji pridnosti, česar ne dvomimo, tako stanoviten ostane kakor je bil dosihmal, bo naša šola veliko dobrega sadú rodila celi fari.

Omeniti moram še nekoliko sadjoreje. Verli gosp. katehet so otroke prav lepo napeljali na potrebo žlahneja sadnih drevés, in otroci so dokazali, ker po grehu prvih staršev zemlja le ternje rodi, da se mora pridno obdelovati in drevje žlahniti, ako hočemo dobrega sadja uživati. Tudi je prav lepo skazano bilo, da ne smemo sadja krasti, ker Adam je prepovedani sad jedel in zato z Evo vred iz raja pahnjen bil. Naj vsak po kmetih skerbi, da mu bo lastni vert obilo dobrega sadja rodil, in tatvine bo večidel konec.

Posljam Vam poslednjič še pesmico, katero so gosp. katehet zložili, in otroci, veseli da morejo v šolo hoditi, med drugimi pesmicami prav mično popevali. Glasí se takole:

Ni ga veselja za moje serce,
Ko da spolnile se moje želje:
V šolo smem hodit' se pridno učit,
Zboljšati serce in pamet modrit'.
Hvala Bogu za šolski poduk!

V šoli učim se spoznati Boga,
Molit' ga, ljubiti' iz cel'ga serca;
V šoli učim se pobožno živet',
S čednim življenjem nebesa odpret'.
Hvala Bogu za šolski poduk!

V šoli izurjen prebrisan bom kmet,
Moder bom sebi in drugim dal svet;
Dober, koristen čem bit' državljan,
Bogu, cesarju do smerti udan.
Hvala Bogu za šolski poduk!

Dobro bom pisal, zastopno vse bral,
Rajtat' goljufa noben'ga se bal,
Službo bo zgubil zvit koten pisac',
Živež si služiti' bo mogel drugač'.

Bratec predragi! le v šolo z menoj,
Majhnega truda nikar se ne boj!
Bog pa poverni vsim kuetom z Vodice
Šolske vse stroške po mili desnic':
Hvala Bogu za šolski poduk!

Vodičan.

Iz Ljubljane. Od mnogih strani nam dohajajo žalostne naznanila, da je preteklo nedeljo in pondelj slana na ajdi po več krajih Krajskega naredila grozno škodo, ki je toliko huja, ker ajda je kruh kmetov. Če-

ravno ni snega po gorah in tudi suša velika, je hud sever tak mraz napravil, da je ponoči in zjutraj zeblo človeka kakor pozimi. Tudi medú so poprej čbele celó malo nabrale.

Novičar iz mnogih krajev.

Po zadnjem izkasku dunajske banke je imela konec pretečenega mesca sreberne gotovine 44 milionov 252.057 fl., bankovcev je bilo za 324 milionov 666.185 fl. med ljudstvom. — Kolera po Laškem večidel odjenjuje. V Milani je od 1. tega mesca le 9 oseb zbolelo, 5 pa umerlo. — V Gylafalvi v marmaroškem komitatu na Ogerskem se je spet goveja kuga prikazala. — Najnovejše novice iz rusovsko-turškega bojišča je prinesel telegraf v Teržaškem časniku télé: Rusi so 1. dan t. m. Galač in Brajlo do zadnjega moža zapustili. Po Donavi je voznja prosta. Austrijska armada je 6. t. m. v Bukurešt primarsirala in slovesno sprejeta bila. Iz Varne je 80.000 vojakov zedinjene armade z veliko slavo odjadrilo proti Krimu. Čerkeska, 20.000 mož močna armada, je pod poveljništvom Šamyla v Georgii Ruse premagala. — Francoski vojskovodja na izhodnjem morji Baraguay d'Hilliers je 4. dan t. m. pri Ledsundu zapustil brodovje in gré na Francosko nazaj, kamor se bojo tudi francoske barke s svojo armado perve dni prihodnjega mesca vernile, ker zavolj bližnje zime bo za letos na tem morji konec vojske. Tudi angleške barke bojo tako storile. Čeravno časnik „Times“ zagotavlja, da po 135letnih skušnjah Neva še le 10. novembra zamrzne, jo bo admiral Napier vendar že kmalo domú odrinil in za drugo leto odložil, kar je prehitro za letos obetal. Ker se bo tedaj kmalo izhodno morje spraznilo, in tudi rusovska armada maršira čez Prut, ostaneta zdej le Sevastopolj in Odesa, kamor so vse oči obrnjene, kaj se bo zgodilo. Francoska armada, ki je za kolero toliko vojakov v Bulgarii in Dobruči zgubila (edini Canrobertov oddelk je zgubil 4000 mož), je bila že tako nejevoljna zoper svoje poveljnike, da bi se bila kmalu spuntala, ako bi ne bila odrinila na vojsko proti Krimu. V Sevastopolji je navadna močna posadka; zraven te pa je v bližnjem taborišču še 60.000 vojakov; knez Mencikov sam oskerbuje vse priprave za brambo. Tudi v Odesi se Rusi spet bojé novega napada, ker že več časa švigajo angleško-francoske barke okoli. — V Karii (na južno-zahodnem koncu male Azije) so se Zajbeki (Turki stare korenine) spuntali in svojega pašata zapodili strašno divjajoči. — V Španii imata Espartero in O'Donel še zmiraj veliko opraviti, da zatirujeta nove vstajne poskušnje. Glava republikanske stranke je Orense, marquis de Albaida, mož izverstne govornosti in velicega premoženja, ki bo dal vladi še veliko opraviti. Ko je jelo ljudstvo govoriti, da Espartero in O'Donel ne deržita več skupej, je Espartero odgovoril: „meč iz Luchane in meč iz Lucene sta le en meč; naji serci ste le eno serce, in naji edini cil in konec je blagor domovine!“

Stan kursa na Dunaji 11. septembra 1854.

Obligacije	5 %	85 ³ / ₈ fl.	Esterhaz. srečke po 40 fl.	85 ¹ / ₅ fl.
državnega	4 ¹ / ₂ %	74 ¹ / ₄ „	Windišgrac. „	20 „ 29 ¹ / ₄ „
dolga	4 „	66 „	Waldstein. „	20 „ 29 „
	3 „	51 ¹ / ₂ „	Keglevičeve „	10 „ 10 ¹ / ₈ „
	2 ¹ / ₂ %	41 ¹ / ₂ „	Cesarski cekini.	5 fl. 30
Oblig. 5 % od leta 1851 B	95	„	Napoleondor (20 frankov)	9 fl. 27
Oblig. zemljiš. odkupa 5 %	77	„	Suverendor	16 fl. 5
Zajemi od leta 1834	223	„	Pruski Fridrihsdor	9 fl. 50
„ „ 1839	133 ¹ / ₄ „	„	Nadavk (agio) srebra:	
„ „ 1854	96 ³ / ₈ „	„	na 100 fl.	18 ³ / ₄ fl.

Loterijne srečke:

na Dunaju	} 6. septembra 1854:	50. 38. 14. 57. 67.
v Gradcu		28. 57. 36. 64. 84.

Prihodnje srečkanje bo na Dunaju in v Gradcu 16. septembra 1854.

Odgovorni vrednik: Dr. Janex Bleiweis.

— Natiskar in založnik: Jožef Blaznik.